

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **M. N.**, bytom v D., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu so sídlom v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o **predčasný starobný dôchodok**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 12. novembra 2008, č.k. 23Sd/130/2008-25, rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 12. novembra 2008, č.k. 23Sd/130/2008-25, **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. X. z **8. marca .2007**, ktorým podľa § 67 ods.1 zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozhodnutia len „zák.č. 461/2003 Z.z.“) bola navrhovateľovi zamietnutá žiadosť **o predčasný starobný dôchodok** z dôvodu, že suma predčasného starobného dôchodku určená k 20. decembru 2007 nie je vyššia ako 1,2 násobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu.

V odôvodnení rozsudku sa krajský súd v plnom rozsahu stotožnil s právnym názorom odporkyne, že navrhovateľ nesplnil zákonné podmienky pre priznanie požadovanej dávky v zmysle § 67 zák.č. 461/2003 Z.z. pričom zdôraznil, že zákonom stanovené podmienky musia byť splnené súčasne. Navrhovateľ, ktorý splnil prvú podmienku nároku na priznanie predčasného starobného dôchodku, keďže k 20. decembru 2007 získal 36 rokov a 282 dní dôchodkového poistenia, **nesplnil však druhú podmienku, nakoľko výška jeho predčasného**

starobného dôchodku 5.924,- Sk nie je vyššia ako 1,2 násobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, ktorá je 6.156,- Sk.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie, z dôvodu, že:

- ***neexistuje rozhodnutie, ktoré je v rozsudku uvedené (napadnuté rozhodnutie bolo vydané 8.3.2008, a nie 8.3.2007, ktoré krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil),***
- súd prvého stupňa vychádzal z nesprávne zisteného skutkového stavu veci,
- rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Navrhovateľ dôvodil ďalej tým, že odporkyňa nesprávne započítala do rozhodujúceho obdobia aj obdobie od 1. júla 2006 do 31. decembra 2006, a to ako obdobie dôchodkového poistenia, pretože v kalendárnom roku 2005 nedosiahol minimálny príjem podľa § 15 ods.1 písm. b/ zák.č. 461/2003 Z.z., na základe ktorého by bol povinne poistený, ani v roku 2006 nebol dobrovoľne poistený, nie je možné zahrnúť tento rok do rozhodujúceho obdobia. Namiesto toho mala odporkyňa zahrnúť do rozhodujúceho obdobia rok 1982. Podľa názoru navrhovateľa súd nesprávne zistil skutkový stav, a napriek jeho upozorneniu sa s touto skutočnosťou nevysporiadal. Okrem toho považoval za nesprávny výpočet osobného mzdového bodu v kalendárnych rokoch, v ktorých nebol poistený celý kalendárny rok (2001, 2004 a 2005), pretože napriek tomu, že v daných kalendárnych rokoch bol poistený len polovicu roka, čomu zodpovedá osobný vymeriavací základ vo výške 50% ročného základu, všeobecný vymeriavací základ je zahrnutý v rozsahu celého kalendárneho roka. Zdôraznil, že tento spôsob ho diskriminuje, pretože osobný mzdový bod za takýto kalendárny rok je len v polovičnej výške, ako by mal byť, preto ak sa započítava osobný vymeriavací základ len za časť roka v ktorej bol poistený, tak aj všeobecný vymeriavací základ má byť započítaný v rovnakej alikvotnej časti. Navrhovateľ uviedol, že vo vzťahu k určovaniu rozhodujúceho obdobia nepovažuje za správne, že odporkyňa započítala do tohto obdobia ako celé kalendárne roky aj tie roky, v ktorých bol starobne poistený len polovicu roka. Zdôraznil, že počas jeho pracovného života odpracoval dostatok rokov na to, aby mohlo byť zahrnuté rozhodujúce obdobie v trvaní celých odpracovaných 22 rokov. Tiež poukázal na skutočnosť, že ***odporkyňa neuplatnila voči nemu § 68 ods.7, teda od chýbajúceho obdobia do vzniku nároku na riadny starobný dôchodok neodpočítala obdobie, počas ktorého by mal nárok***

na výplatu v nezamestnanosti. Na základe uvedených skutočností navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj rozhodnutie odporkyne z 8. marca 2008 zrušil.

V priebehu odvolacieho konania, podaním z 21. septembra 2009, navrhovateľ doplnil údaje odvolania tak, že v roku 2006 v období od 1. júla do 31. decembra 2006, poistený bol. Poukázal na skutočnosť, že odporkyňou vybrané rozhodujúce obdobie je v rozpore aj so zák.č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) (ďalej v texte len „zák.č. 365/2004 Z.z.“) - § 2 bod č. 3, čo sa týka zásady rovnakého zaobchádzania v sociálnom zabezpečení, nakoľko na zistenie osobného mzdového bodu v jeho prípade počítala iba 19,9891 roka, ale u iných nekonkretizovaných osôb dodržiava zákonom stanovených najmenej 22 rokov. Navrhovateľ ďalej poukázal na nesprávny výpočet mzdových bodov za roky 1993, 2001, 2004, 2005 a 2006, pretože v uvedených rokoch príjem dosiahol za kratšiu dobu ako jeden rok a sú to v podstate príjmy dosiahnuté za polročnú činnosť, ale odporkyňa nedodržala stanovený postup v § 63 ods.10 zák.č. 461/2003 Z.z., keď nepredelila vypočítaný mzdový bod koeficientom podielu dní poistenia v danom roku a čísla 365. Navrhovateľ sa tiež nazdáva, že odporkyňa **nedodržala ani ustanovenie § 68 bod 7 zák.č. 461/2003 Z.z., nakoľko nepožiadala o podporu v nezamestnanosti, obdobie za ktoré sa znižuje suma predčasného starobného dôchodku podľa odseku 1, mala krátiť o obdobie, počas ktorého by bol mal nárok na výplatu podpory.** Navrhovateľ ďalej uviedol, že „je síce pravdou, že jeho nárok na výplatu dávok v nezamestnanosti môže byť na prvý pohľad spochybniteľný, avšak § 104 ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z. sa v jeho prípade nedá plne aplikovať, nakoľko v jeho pracovnom živote sa vyskytli aj obdobia, keď nebol povinný toto poistenie platiť, teda obdobia, keď nebol ani poistencom v určitých obdobiach. Tieto obdobia sú vykázané aj v prílohe k rozhodnutiu o jeho predčasnom dôchodku a predstavujú 4,474 roka. Podporu v nezamestnanosti poberal naposledy v roku 1993 od 2. apríla do 15. septembra. Od tej doby uplynulo do 20. decembra 2007 vyše 14 rokov. Je pravdou, že z posledných 4 kalendárnych rokov platil poistné iba 2 roky a nie zákonom požadované 3 roky, ale v jeho prípade sú posledné 4 roky, keď bol povinný platiť poistenie a z týchto 4 rokov aj poistné v plnej výške uhradil.“ Navrhovateľ sa preto nazdával, že **neuznatie jeho nároku na podporu v nezamestnanosti by bolo v rozpore s §2 ods. 3 zák.č. 365/2004 Z.z..** Zdôraznil, že taktiež s týmto zákonom je v rozpore odporkyňou nebranie do úvahy 1633 dní, čo predstavuje 4,474 roka z jeho pracovného života, keď bol oslobodený od povinnosti uhrádzať povinné poistné z dôvodu nízkeho príjmu. Navrhovateľ svoje tvrdenie podporil

odkazom na Ústavu Slovenskej republiky (čl.39) a nakoľko zák.č. 461/2003 Z.z. priamo nerieši dôchodkové zabezpečenie povinne nepoistených osôb, tiež poukázal na zák.č. 365/2004 Z.z. (§ 2 ods. 3). Podľa názoru navrhovateľa absencia zákona, ktorý by priamo riešil dôchodkové zabezpečenie povinne nepoistených osôb, neoprávňuje odporkyňu k tomu, aby takéto obdobia nebrala do úvahy pri posudzovaní nároku na starobný dôchodok. Preto v jeho prípade 4,474 rokov trvajúce obdobie nemôže byť zaradené do rozhodujúceho obdobia, ale malo byť započítané do odpracovaných rokov, teda do celkovej doby poistenia.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Z podkladov dávkového spisu je zrejmé, že navrhovateľ si na základe žiadosti spísanej 20. decembra 2007, uplatnil u odporkyne nárok *na predčasný starobný dôchodok*, ktorý žiadal priznať od 20. decembra 2007.

Úlohou krajského súdu bolo postupom podľa ustanovení tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmať *zákonnosť rozhodnutia odporkyne z 8. marca 2008*, ktorým podľa § 67 ods.1 zák.č. 461/2003 Z.z. bola zamietnutá žiadosť navrhovateľa *o predčasný starobný dôchodok* z dôvodu, že suma predčasného starobného dôchodku určená k 20. decembru 2007 nie je vyššia ako 1,2 násobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu.

Zo súdneho spisu odvolací súd zistil, že krajský súd na pojednávaní dňa 12. novembra 2008 vyhlásil rozsudok týkajúci sa rozhodnutia odporkyne *z 8. marca 2007*, pričom tento dátum rozhodnutia uviedol aj vo výroku písomne vyhotoveného rozsudku. Na základe uvedeného možno konštatovať, že krajský súd označil za predmet súdneho preskúmavania rozhodnutie, ktoré nebolo predmetom konania.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku tiež vyplýva, že súd sa vôbec nezoberal námietkou navrhovateľa, ktorý žiadal zrušiť rozhodnutie odporkyne z **8. marca 2008**, aj s poukazom **na ust. § 68 ods.7 zák.č. 461/2003 Z.z.**

Z obsahu napadnutého rozsudku bolo zistené, že týmto odvolacím dôvodom sa krajský súd nezaoberal a v tomto smere napadnuté rozhodnutie vôbec neodôvodnil.

Za tohto stavu vo veci odvolaciemu súdu neostalo iné, ako napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 221 ods. 1, písm. f/ a ods. 3 O.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude povinnosťou krajského súdu postupovať v naznačenom smere a po zadovážení dostatočných podkladov vo veci opätovne rozhodnúť. Krajský súd zároveň rozhodne aj o náhrade trov celého konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2009

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová

